Lietas Nr. C08055214
Lietas arhīva Nr. C-0112-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Alūksnē 2015.gada 13.maijā

Alūksnes rajona tiesas tiesnese I.Ķikute izskatīja rakstveida procesā civillietu akciju sabiedrības „Moda Kapitāls" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu un

konstatēja:

2014.gada 22.oktobrī akciju sabiedrība „Moda Kapitāls" (turpmāk tekstā – Prasītāja) cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk tekstā – Atbildētājs) par parāda piedziņu.

Pamatojoties uz Civillikuma 1756., 1759., 1765., 1587., 1590., 1591., 1756., 1765.pantu, 1946.panta pirmo daļu, Civillikuma 26.panta pirmo daļu, 127., 128.pantu, 129.panta pirmo daļu, 195.pantu, Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai izsniegto, bet neatmaksāto aizdevuma summu EUR 100, procentus par aizdevuma izmantošanu EUR 40, nokavējuma procentus EUR 64, kopā EUR 204; apstiprināt Prasītājas tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no neapmaksātā pamatparāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei; piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai tiesāšanās izdevumus.

Prasītāja nav lūgusi iztiesāt lietu tiesas sēdē.

2014.gada 27.oktobrī tiesa nosūtījusi Atbildētājam gan uz prasības pieteikumā norādīto adresi, gan uz deklarēto dzīvesvietas adresi (dati no VMIS lietas 16.lapā) prasības pieteikumu un paskaidrojuma veidlapu (lietas 15.lapa). Atbildētājam viens no adresētajiem sūtījumiem atgriezts atpakaļ tiesā ar norādi – beidzies glabāšanas laiks.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.1panta pirmās daļas 3.punktu, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, bet otrā daļa paredz, ka, tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Tādēļ tiesa uzskata, ka Atbildētājs par prasību ir informēts un lietu var izskatīt rakstveida procesā.

Atbildētājs līdz tiesas noteiktajam termiņam paskaidrojumu tiesā nav iesniedzis. Prasības summas apmēru un aprēķinu nav apstrīdējis.

2015.gada 21.aprīlī tiesa nosūtījusi pusēm tiesas paziņojumus par to, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma norakstu varēs saņemt no 2015.gada 13.maija (tiesas paziņojums 38., 39.lapā).

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

No lietas 10.lapā esošā 18.06.2014. aizdevuma līguma Nr.43-238188 un tā vispārējo noteikumu kopijas izriet, ka Prasītāja piešķīrusi Atbildētājam aizdevumu EUR 100, kredīta summas atmaksas datums - 18.08.2014., fiksētā procentu likme – 20% mēnesī.

Atbildētājs ir parakstījis arī aizdevuma līguma vispārējos noteikumus, tātad ar tiem ir iepazinies.

No lietas 11.lapā esošās kases izdevumu ordera kopijas redzams, ka Atbildētājs saņēmis aizdevumu EUR 100.

No minētā izriet, ka starp pusēm ir noticis civiltiesisks darījums Civillikuma 1403.panta izpratnē.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu, ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Tiesai nav pamata apšaubīt Prasītājas norādīto Atbildētāja pamatparāda apmēru, kā arī nav pamata apšaubīt parāda esamību, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka pamatparāda summa piedzenama no Atbildētāja Prasītājas labā tiesas ceļā.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu - pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar līguma pamatnoteikumiem par aizņēmuma izmantošanu Aizņēmējam jāmaksā 20% mēnesī.

Nolīgtos procentus par aizdevuma lietošanu Prasītāja aprēķinājusi EUR 40 apmērā par periodu no 19.07.2014. līdz 21.10.2014. (lietas 5.lapa).

Tiesa secina, ka šādus procentus puses pielīgušas, Atbildētājs parādu nav samaksājis, tādēļ procenti EUR 40 apmērā par aizdevuma lietošanu piedzenami tiesas ceļā.

No prasības pieteikumā esošā prasības summas aprēķina (lietas 5.lapa) redzams, ka Prasītāja, saskaņā ar aizdevuma līguma Nr.43-238188 pamatnoteikumiem, aprēķinājusi līgumsodu 1% apmērā par katru kavējuma dienu – EUR 64.

Civillikuma 3.pants noteic, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Tādēļ tiesa atzīst ka pušu attiecības par līgumsoda piedziņu izspriežamas saskaņā ar Civillikuma attiecīgajiem pantiem, kas ir spēkā no 2014.gada 1.janvāra.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu (redakcijā, kas ir spēkā no 2014.gada 1.janvāra) – līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Civillikuma 1720.pantā uzsvērts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Kā redzams, konkrētajā gadījumā pielīgts līgumsods 1% dienā no parāda summas, līdz ar ko, tiesa uzskata, ka šādi līguma noteikumi, kas paredz neierobežotu līgumsoda maksimālo apmēru, kas kopsummā var arī pārsniegt parāda pamatsummu, uzskatāmi par netaisnīgiem līguma noteikumiem.

Kā atzinis Senāta Civillietu departaments 2011.gada 12.janvāra spriedumā, lietā Nr.SKC-25/2011, kur vērtēta līgumsoda apmēra pamatotība, likumā nevar būt ietverta tāda līgumsoda būtība, ka parādnieks uzņēmies nevis konkrēti izmērāmu „pamatumu", bet maksājumu, kas var augt līdz bezgalībai.

Tiesa atzīst, ka Prasītājai ir tiesības līgumā ietvert līgumsodu par saistību pienācīgu nepildīšanu, bet līgumsoda apmēram jābūt samērīgam.

Civillikuma 1716.panta trešā daļa (spēkā no 2014.gada 1.janvāra), paredz, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Tā kā Atbildētāja ir kavējusi ar līgumu uzņemtās saistības, tiesa atzīst, ka Atbildētājai Civillikuma 1716.panta izpratnē ir pienākums maksāt līgumsodu, bet līgumsods nosakāms saprātīgās robežās, kas konkrētajā gadījumā kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principus.

Saskaņā ar Civillikuma 1724.[1]pantu (redakcijā, kas ir spēkā no 2014.gada 1.janvāra), tiesa samazina pieprasīto līgumsodu līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus. [..].

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka pieprasītais līgumsoda apmērs ir samazināms līdz 10% no pamatparāda, tas ir, līdz EUR 10 apmēram.

Tādējādi tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu Prasītājai piedzenams līgumsods EUR 10 apmērā, bet prasība pārējā daļā – EUR 54 apmērā par līgumsoda piedziņu, ir noraidāma.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu prasītājai ir tiesības aprēķināt par maksājumu kavējumu likumiskos procentus pa seši procenti no simta gadā.

Civilprocesa likuma 195.pantā noteikts, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Tādēļ ir pamats atzīt Prasītājai tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus – sešus no simta gadā (Civilprocesa likuma 1765.pants) no pamatparāda summas EUR 100.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, apmierinot prasību, no atbildētāja par labu prasītājai piespriežami tās samaksātie tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram [..].

Tiesas apmierināto prasījumu apmērs šajā lietā ir EUR 150. Līdz ar to, atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunktam un 41.panta pirmajai daļai, no Atbildētāja par labu Prasītājai piedzenami tiesas izdevumi EUR 75,84, tajā skaitā: valsts nodeva EUR 71,14 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 (maksājuma uzdevumi lietas 8.-9.lapā).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1]pantam ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 195., 204.[1], 250.[25], 250.[27]pantu , tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt akciju sabiedrības „Moda Kapitāls" maza apmēra prasību pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/ (personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvietas adrese: /dzīvesvieta/) par labu akciju sabiedrībai „Moda Kapitāls" (reģistrācijas Nr.40003345861, juridiskā adrese: Ganību dambis 40a-34, Rīga LV-1005) pamatparādu EUR 100 (viens simts *euro*), nolīgtos procentus EUR 40 (četrdesmit *euro*) par periodu no 2014.gada 19.jūlija līdz 2014.gada 21.oktobrim un līgumsodu (nokavējuma procentus) EUR 10 (desmit *euro*), kopā EUR 150 (viens simts piecdesmit *euro*).

Piedzīt no /pers. A/ (personas kods /personas kods/) par labu akciju sabiedrībai „Moda Kapitāls" (reģistrācijas Nr.40003345861) tiesas izdevumus EUR 75,84 (septiņdesmit piecus *euro* un 84 centus), tajā skaitā valsts nodevu EUR 71,14 (septiņdesmit vienu *euro* un 14 centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 (četrus *euro* un 70 centus).

Prasību daļā par EUR 54 (piecdesmit četru *euro*) piedziņu **noraidīt**.

Atzīt Akciju sabiedrības „Moda Kapitāls" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus - 6% (sešus procentus) no simta gadā - no piespriestās, bet nepiedzītās aizdevuma pamatparāda summas EUR 100 (viens simts *euro*).

Piespriestās summas ieskaitīt Akciju sabiedrības „Moda Kapitāls" kontā Nr.LV63HABA0551034055389, AS „Swedbank".

Noteikt /pers. A/ sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu laiku pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas -2015.gada 13.maija var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Alūksnes rajona tiesā.

Tiesnese I.Ķikute